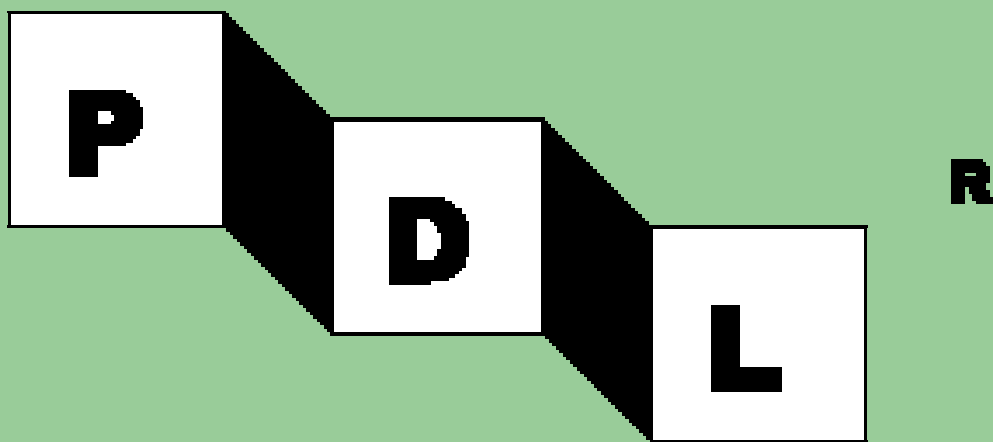

M_6_002

PDL Protocol

Toetsingsformulier "Tillen met behulp van
een passieve tillift"

M.C. de Vries - Hoefakker © ROC Utrecht

Inleiding op transfers en zorg voor een juiste lichaamshouding van een zorgvrager.

Liggend, zittend of staand stel het lichaam in principe dezelfde eisen. Die **eisen** luiden:

- 1* rug recht van bekken tot hoofd, waarbij de normale lichaamskromming wordt gehandhaafd.
- 2 benen in de knieën licht gebogen ter voorkoming van spanning in lendenwervels, buik en benen.
- 3 benen ondersteund, als het gewicht van het ene been op het andere drukt (zijligging) om smetten en decubitus te voorkomen.
- 4 licht gebogen ellebogen; oksel vrij; oorschelp niet dubbel gevouwen.
- 5 voeten in loopstand ter voorkoming van spitsvoeten.
- 6 borstkas vrij beweeglijk en de ademhaling vrij zijn.

Niemand kan lange tijd in één en dezelfde houding liggen, hoe comfortabel die houding ook is, omdat bepaalde spiergroepen dan oververmoeid raken. Wisselende belasting van spieren en gewrichten is noodzakelijk om oververmoeidheid en andere complicaties te voorkomen.

Algemene eisen voor het helpen verplaatsen/bewegen van een zorgvrager.

* Vermijd onnodig tillen, met andere woorden: maak gebruik van de mogelijkheden van de zorgvrager en/of hulpmiddelen als papegaai, tillift

* beoordeel vóóraf de situatie en ga daarbij o.a. na:

- welke techniek (overleg; informatie; instructie) alleen óf met assistentie
- het beste aangrijpingspunt voor de handeling
- juiste werkhoopte: gestrekte armen en handpalmen op de matras
- (minst) aangedane kant van de zorgvrager bepalen om de handeling te verrichten
- voldoende werkruimte; bed en/of stoel en/of hulpmiddel in orde
- houd rekening met een bril, katheterzak enz.

* Deel de handeling op in kleinere (minder belastende) handgrepen en pas de juiste handzetting toe (uitnodigend; meenemend in je gevoel; niet knijpen)

* Juiste tilhouding en – beweging

- rechte rug
- schredestand; spreidstand; stevige schoenen en breed steunvlak
- zorgvrager grootvlakkig vasthouden; niet knijpen en als mens en niet als pakket bejegenen
- nooit draaien met een belaste rug
- vanuit de knieën tillen (bij de start altijd knieën gebogen houden) en heup, daarbij het gewicht tijdens de transfer verplaatsen
- kijk naar voren
- houd de schouders laag
- gebruik de juiste spieren (vanuit benen en heupen beweging overbrengen naar romp en armen; niet op spierkracht de transfer uitvoeren)
- adem rustig door
- til met de zorgvrager zo dicht mogelijk bij het eigen lichaam
- tel om de beweging gelijk in te zetten

Observaties betreffende houding, beweging en voortbeweging van een zorgvrager.

- moeheidklachten (valgevaar)
- pijn
- afwijkende lichaamshouding en/of beweging (scheef gezakt zittend; wankelen-

M_6_002

- schuifelen, voeten niet goed plaatsen en/of optillen, start - en stopproblemen enz.)
- zorgbehoefte op dit gezondheidsgebied
- wensen en/of behoefte op gezondheidsgebied (gearmd lopen, rollator enz.)

Maatregelen om de veiligheid van de zorgvrager tijdens transfers en/of voortbewegen te waarborgen zijn o.a.

- De zorgvrager passend schoeisel met stroeve zolen adviseren/aandoen; voetcontrole; gestrikte veters enz.
- Stroeve vloeren; vloestof direct van de vloer opnemen
- Obstakels weghalen in het loopgebied
- Een verlamde zorgvrager volgens de NDT-principes altijd begeleiden/ondersteunen aan de aangedane kant; niet aan een verlamd ledemaat trekken
- Bed/rolstoel/tillift tijdig op de rem zetten
- Rolstoel: voeten op de stepjes; armen binnen de breedte van de stoel
- Een passieve zorgvrager in bed door schuiven over een gladde onderlaag met behulp van glijzeil/steeklaken/rolmatras of tilmatten verplaatsen

M_6_002

DE ZORGVRAGER TILLEN MET BEHULP VAN EEN PASSIEVE TILLIFT

Naam student :

Groep :

Wat doe je?	Voldoende	Onvoldoende	N.v.t.
Voorbereiding:			
* Lees het zorgdossier en tilprotocol; maak werkafspraken.			
2* Zorg voor een prettige, voorspelbare omgeving, privacy en voldoende werkruimte; voorkom onrust en spanning.			
3 Controleer de tillift op veiligheid en werkzaamheid; leg de benodigde bandages / tilmat klaar			
4 Zet de tillift op de juiste plaats neer (op de rem)			
5 Was je handen en vertel de zorgvrager dat de handeling wordt gestart			
Uitvoering:			
6 Maak rustig volgens de PDL-principes contact met de zorgvrager (uitnodigend, rustig, schommelend; juiste handzetting) Informeer de zorgvrager over doel, werkwijze en "vraag toestemming" (voldoende ontspanning?).			
7* Bevestig de zorgvrager op de juiste manier met behulp van de bandages /breng de tilmat juist aan en bevestig deze aan de tillift.			
8* Controleer zorgvuldig of alles goed bevestigd is en of de zorgvrager zich niet kan bezeren.			
9* Voer de tilbeweging op de juiste wijze uit en speel daarbij op juist in op de veiligheidsbeleving van de zorgvrager			
10 Maak de zorgvrager na het tillen los van de bandages.			
11 Verwijder de tilmat via draaien van de zorgvrager.			
Afronding:			
12 Pas de NDT (of Bobath)-principes toe bij het in de juiste houding plaatsen van de zorgvrager; maak daarbij gebruik van geschikte hulpmiddelen			
13 Controleer of de zorgvrager comfortabel en in een juiste lichaamshouding ligt; breng zijn/haar kleding in orde			
14 Ruim de materialen op; breng de kamer in orde; zorg voor de veiligheid van de zorgvrager			
15 Evalueer de zorg met de zorgvrager.			
16 Was je handen.			
17* Rapporteer eventuele bijzonderheden			
Houdingsaspecten:			
18* Communiceer met de zorgvrager tijdens de verzorging en pas de afgesproken benaderingswijze daarbij toe			
19* Toon respect door rekening te houden met wensen en gewoontes van de zorgvrager en deze als gelijkwaardig mens te benaderen vanuit een holistische mensvisie.			
20 Draag verantwoordelijkheid voor het correct uitvoeren van je handelingen.			

M_6_002

Beoordeling:

De student heeft deze toets behaald als:

alle met * gemerkte handelingen met voldoende zijn beoordeeld
van de overige handelingen er max. 4 met onvoldoende beoordeeld zijn

Resultaat: voldoende/ niet voldoende

Datum:

Naam docent:

Paraaf docent :